

Utvecklingsstörning är en funktionsnedsättning som påverkar en persons intelligens och förmåga att klara av sin vardag. Det finns olika grader av utvecklingsstörning, från att innebära en mycket svår funktionsnedsättning till att med visst stöd kunna leva ett självständigt liv. Cirka 1 % av befolkningen har en utvecklingsstörning.

Människor med utvecklingsstörning är unika personer med olika talanger, personlighet, styrkor, svagheter och behov. Men för alla innebär funktionsnedsättningen en långsammare utvecklingstakt under barn- och ungdomsåren och finns sedan med under hela livet.

Utvecklingsstörning påverkar den kognitiva förmågan, vilket handlar om att ta emot och bearbeta information, att bygga upp egen kunskap och att använda sig av den kunskap man har. Det påverkar också den adaptiva förmågan, vilket handlar om att anpassa sig till omgivningen och klara sin vardag, till exempel att hantera pengar och att sköta sitt hem.

Forum Funktionshinder är ett informationscenter med bibliotek, rådgivning, utbildning och arrangemang. Vi vänder oss till alla som bor eller arbetar i Stockholms län. På Forum Funktionshinder kan alla intresserade låna böcker, ställa frågor, hämta informationsmaterial eller bara sitta ner och läsa. Forum Funktionshinder drivs av Handikapp & Habilitering som är en del av Stockholms läns landsting.

www.habilitering.nu/forumfunktionshinder

Länsförbundet FUB i Stockholms län arbetar regionalt för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Förbundets uppgift är bland annat att främja stöd, service, omvårdnad och utbildning för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning samt att verka för att personer med utvecklingsstörning får sina behov och rättigheter tillgodosedda.

www.stockholmslan.fub.se

Petra färgar sitt hår

Petra är 15 år och hon är väldigt mån om sitt utseende. Hon målar sig mycket och färgar sitt hår. Hennes föräldrar tycker att hon är finare utan smink, men Petra tycker om hur hon ser ut. Petra har ofta svårt att hålla sams med sina kompisar och sina lärare i skolan, utan att hon förstår varför. Petra har en lindrig utvecklingsstörning.

Petra har alltid känt sig anorlunda. När hon var liten drog sig de andra barnen ofta undan henne. Personalen sa till Petras föräldrar att det kanske berodde på att Petra blev så lätt arg. Att hon gärna ville bestämma och hade svårt att lyssna på de andra barnen, men att hon säkert skulle mogna. När hon började skolan blev det likadant. Petra lekte gärna med pojkarna i klassen. De sa vad det tyckte och blev inte så rädda för henne om hon blev arg. Med flickorna var det svårare. Hon förstod inte deras lekar och tyckte att det var jobbigt att man skulle ha en bästis. Petra var inte bästis med någon.

Hon lärde sig inte läsa i samma takt som sina klasskamrater och hade svårt med matematiken. Hon fick en elevassistent i skolan som skulle arbeta lite extra med henne och under en period gick det bra. Men sedan kom det en ny svacka. Då fick Petra ofta utbrott i klassen om hon inte förstod vad läraren gick

igenom på lektionen, eller om någon av de andra eleverna sa något som hon blev ledsen över. Hon låg hela tiden lite efter i skolan. Inom sig var Petra förtvivlad, men hon visade sina känslor genom att bli arg. Hon kunde inte göra något åt situationen och blev mer och mer frustrerad.

Petras föräldrar märkte att Petra inte trivdes i skolan. I mellanstadiet började hon skolka från skolan, åkte till stan eller till stallet. Hon började umgås med några äldre killar och blev mer och mer bråkig hemma.

När Petra började sjuan blev situationen ohållbar. Petra var knappt i skolan alls, hon var ute sent på kvällarna och brydde sig inte om vad hennes föräldrar sa. Till slut kom hennes föräldrar och lärare överens med skolhälsovården om att Petra skulle träffa en psykolog. En psykolog kom till skolan och Petra fick bland annat göra ett så kallat WISC-test (Wechsler Intelligence Scale for Children). Testet mäter olika

förmågor i tänkande och visar en persons intelligensnivå, eller intelligenskvot, IK som det ibland kallas. Psykologen gjorde också andra tester och pratade mycket med Petra och hennes föräldrar.

Psykologen kom fram till att Petra har en lindrig utvecklingsstörning. Det medför bland annat att hon har vissa svårigheter med det logiska tänkandet, en förmåga som behövs när man ska lära sig läsa och arbeta med matematik. Petra har också svårt att planera och arbeta mot ett bestämt mål. Hon ger lätt upp om hon inte blir klar ganska snabbt.

Nu får Petra hjälp med sådana saker av sin elevassistent i skolan och av en arbetsterapeut och en psykolog på habiliteringen. Med psykologen pratar Petra mycket om sina relationer till andra, både jämnåriga och vuxna. Petras utvecklingsstörning gör också att hon kan ha svårt att sätta sig in i hur andra människor tänker och varför de beter sig

som de gör. Därför blir hon ibland besviken på sina kompisar. Det blir ofta bråk när hon tycker att de gjort fel mot henne. Hennes kompisar förstår inte alltid varför hon blir arg. Petra och psykologen pratar mycket om att det är viktigt att kunna sätta ord på vad man känner, istället för att bara bli arg. På senare tid har Petra fått några nya kompisar i stallet och hon tycker att de har det bra tillsammans.

Petra kommer att klara av högstadiet eftersom hon har bra stöd, men hon kommer inte att få betyg i alla ämnen. Det gör att hon inte kommer att kunna söka in till en vanlig gymnasieskola. Hon tycker själv inte att det gör så mycket, eftersom hon vill satsa på en framtid med hästar och ridning. Efter nian ska hon få en praktikplats på ridskolan där hon ridit sedan hon var liten. Sedan får hon se.

